

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

0102323 การควบคุมและการประเมินผลแผนยุทธศาสตร์องค์กรชุมชน

Control and Evaluation of Community Organization

Strategic Plan

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาชุมชน

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2564

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน
และคำอธิบายรายวิชา

0102323 การควบคุมและการประเมินผลแผนยุทธศาสตร์องค์กรชุมชน

3(2-2-5)

Control and Evaluation of Community
Organization Strategic Plan.

แนวคิด หลักการ เทคนิค และกระบวนการต่าง ๆ ในการกำกับ ติดตาม และการประเมินผล การประเมินผลแผนกลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ และการปฏิบัติงานขององค์กรชุมชน โดยเน้นปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ เพื่อปรับปรุงกลยุทธ์ พัฒนากระบวนการ และขยายผลการดำเนินงานขององค์กรชุมชน และฝึกปฏิบัติโดยวิเคราะห์กรณีศึกษาขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและพัฒนา

Concepts, principles, techniques and processes in controlling, following and evaluating; strategic evaluation and operation plan of community organizations by emphasizing on inputs, processes, outputs, results, and impact of community organizations by analyzing case study of relevant community administration and development organizations.

2. ประเภทของรายวิชา

- ☐ ศึกษาทั่วไป
- ☐ วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
- ☒ วิชาเอกบังคับ
- ☐ วิชาเอกเลือก
- ☐ วิชาโท
- ☐ วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อ.ดร.ภัทร ยืนยง

อาจารย์ผู้สอน อ.ดร.ภัทร ยืนยง

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

ปีการศึกษา 2568 ภาคการศึกษาปลาย นิสิตสาขาบริหารและพัฒนาชุมชน ชั้นปีที่ 3

5. สถานที่เรียน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

วันที่ 26 ต.ค. 64

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

1.1 เพื่อให้นิสิตสามารถ อธิบายแนวคิดและกรอบการประเมินผลเชิงยุทธศาสตร์ (Impact pathway, Logic Model) ได้อย่างถูกต้อง

1.2 เพื่อให้นิสิตสามารถวิเคราะห์ความเชื่อมโยงเชิงเหตุผลในห่วงโซ่ผลลัพธ์ (Chain of Outcome) และออกแบบตัวชี้วัดที่ตรวจสอบได้ (Verifiable Indicators)

1.3 เพื่อให้นิสิตสามารถ ประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีการประเมินผลที่หลากหลายเพื่อวินิจฉัยความก้าวหน้า และเสนอแนวทางการปรับปรุงแผนกลยุทธ์

1.4 เพื่อให้นิสิตสามารถเข้าใจและปฏิบัติตามหลักจริยธรรมในการประเมินผล โดยมุ่งเน้นความโปร่งใสและการใช้ผลลัพธ์เพื่อความเป็นธรรม

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

พัฒนารายวิชาเพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และยังพัฒนาสอดคล้องเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
จำนวน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ x 15 สัปดาห์	จำนวน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ x 15 สัปดาห์	จำนวน 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ x 15 สัปดาห์

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

อาจารย์ประจำรายวิชาแจ้งให้นิสิตทราบเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อและชั่วโมงการให้คำปรึกษา (Office Hours) โดยจะให้คำปรึกษาสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง ณ ห้อง 13325 (ห้องพักอาจารย์) อาคาร 13 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	การประเมิน	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ			
1	แนะนำรายวิชา ความรู้เบื้องต้นของการควบคุมและการประเมินเชิงยุทธศาสตร์ แนวคิดพื้นฐานของการควบคุมและการประเมินผล ความสำคัญของการติดตามและประเมินผลในองค์กรชุมชน วัตถุประสงค์และขอบเขตของการประเมินผล	2	2	บรรยายเชิงตอบโต้ (Interactive Lecture): "การประเมินไม่ใช่การจับผิด แต่คือเครื่องมือการเรียนรู้เชิงกลยุทธ์" กิจกรรม: Think-Pair-Share: วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่าง "การตรวจสอบ (Audit)" "การติดตาม (Monitoring)" และ "การประเมินผล (Evaluation)"	การเข้าร่วมและการแสดงความคิดเห็น	อ.ดร.ภัทร ยืนยง
2	การวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์และองค์กรชุมชน การเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ระดับ MACRO และระดับปฏิบัติการ	2	2	การวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดโดยหน่วยงานระดับชาติ (เช่น สภาพัฒน์ฯ) และ	การส่งรายงานสรุป Strategic Gap Analysis	อ.ดร.ภัทร ยืนยง

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้	การประเมิน	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ			
				แผนปฏิบัติการของ องค์กรชุมชน กิจกรรม: Group Discussion: ระบุ ความขัดแย้ง (Gap) ระหว่างยุทธศาสตร์ ระดับนโยบายกับการ ปฏิบัติงานจริงในชุมชน		
3	กรอบการประเมิน: Impact pathway และการวัด ความสำเร็จ ตัวชี้วัดและหลักการการควบคุมประเมินผล • ความหมายและประเภทตัวชี้วัด (ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ) • หลักการและกรอบการประเมิน	2	2	บรรยายเชิงลึก เกี่ยวกับ Impact pathway (Input, Process, Output, Outcome, Impact) กิจกรรม: Workshop: ฝึกการ Mapping กิจกรรมและ ทรัพยากรของโครงการ ชุมชนตามกรอบ Impact pathway สื่อ: Worksheet Impact pathway Mapping	การตรวจ Worksheet Impact pathway Mapping	อ.ดร. ภัทร ยิน ยง
4	การออกแบบ Logic Model (LM) และ Theory of Change (ToC) ตัวชี้วัดและหลักการการควบคุมประเมินผล • หลักการและกรอบการประเมิน	2	2	บรรยายเทคนิคการ สร้าง ห่วงโซ่ผลลัพธ์ Chain of Outcome (CoO) และ ความสัมพันธ์เชิง เหตุผล กิจกรรม: PBL Kick-off: กลุ่มเลือก กรณีศึกษาองค์กร ชุมชน และฝึก ออกแบบ Logic Model เพื่อเป็นกรอบ การประเมิน	การส่ง Logic Model Draft สำหรับ กรณีศึกษา PBL (Group)	อ.ดร. ภัทร ยิน ยง
5	การกำหนดตัวชี้วัด (Indicators) ที่ตรวจสอบได้ และเกณฑ์การวัดผล ตัวชี้วัดและหลักการการควบคุมประเมินผล - วิธีการกำหนดตัวชี้วัดเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ	2	2	การสร้างตัวชี้วัดตาม หลักการ SMART-E (Specific, Measurable, Achievable, Relevant, Time- bound, Evaluated) กิจกรรม: Workshop:	การส่งชุด ตัวชี้วัด SMART-E (Group)	อ.ดร. ภัทร ยิน ยง

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้	การประเมิน	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ			
				ฝึกกำหนด Baseline และ Target สำหรับตัวชี้วัดใน Logic Model ที่ออกแบบไว้		
6	การออกแบบการติดตามผล (Monitoring) และระบบรายงาน (Reporting System)	2	2	บรรยายเทคนิคการทำ M (Dashboard, M&E Plan) กิจกรรม: Case Simulation: ออกแบบระบบ M&E อย่างง่ายเพื่อติดตามความคืบหน้าของยุทธศาสตร์ชุมชน สื่อ: ตัวอย่าง M&E Dashboard/Reporting Template	การส่ง Monitoring Plan Template	อ. ดร. ภัทร ยืนยง
7	ระเบียบวิธีประเมินผล (Evaluation Methods): การออกแบบการประเมิน	2	2	บรรยาย Types of Evaluation (Formative, Summative, Mid-term, Ex-post) กิจกรรม: Debate: "การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) เชิงปริมาณสำคัญกว่าเชิงคุณภาพจริงหรือ?"	การเข้าร่วม Debate และการแสดงเหตุผลเชิงระเบียบวิธี	อ. ดร. ภัทร ยืนยง
8	สอบกลางภาค			ข้อสอบข้อเขียน: อดันยเชิงทฤษฎี และการวิเคราะห์ Logic Model/ ตัวชี้วัด	คะแนนสอบกลางภาค	
9	การออกแบบขอบเขตการประเมิน (TOR) และคำถามการประเมิน กระบวนการติดตามและประเมินผล - ขั้นตอนการติดตามผล - เครื่องมือและวิธีการเก็บข้อมูล เช่น แบบสอบถาม, สัมภาษณ์, การสังเกต - การวางแผนการติดตามผลอย่างมีส่วนร่วม	2	2	การออกแบบ Term of Reference (TOR) ฉบับย่อและกำหนดคำถามการประเมิน (Evaluation Questions) ที่เน้น Output และ Outcome กิจกรรม: WS: ฝึกการกำหนดขอบเขตและ	การส่ง TOR Draft และ Evaluation Questions (Group)	อ. ดร. ภัทร ยืนยง

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้	การประเมิน	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ			
				งบประมาณการ ประเมินเบื้องต้น		
10	การออกแบบเครื่องมือเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและ คุณภาพ กระบวนการติดตามและประเมินผล - ขั้นตอนการติดตามผล - เครื่องมือและวิธีการเก็บข้อมูล เช่น แบบสอบถาม, สัมภาษณ์, การสังเกต - การวางแผนการติดตามผลอย่างมีส่วนร่วม	2	2	การออกแบบเครื่องมือ ตามหลักระเบียบวิธี: แบบสอบถาม (Quantitative) และ แนวคำถามสัมภาษณ์ เชิงลึก (Qualitative) กิจกรรม: Peer Review: ตรวจสอบ ความเที่ยงตรง (Validity) และความ น่าเชื่อถือ (Reliability) ของเครื่องมือ	การส่ง Data Collection Tools ฉบับ ร่าง	อ. ดร. ภัทร ยิน ยง
11-12	การเก็บและจัดการข้อมูล (Data Management) กระบวนการติดตามและประเมินผล - ขั้นตอนการติดตามผล - เครื่องมือและวิธีการเก็บข้อมูล เช่น แบบสอบถาม, สัมภาษณ์, การสังเกต - การวางแผนการติดตามผลอย่างมีส่วนร่วม	2	2	กลุ่มได้รับชุดข้อมูล ขององค์กรชุมชน เป้าหมาย กิจกรรม: WS: ฝึกการจัดระเบียบ ข้อมูล, Coding ข้อมูล คุณภาพ, และการ คำนวณผลตามตัวชี้วัด ที่ออกแบบไว้	การส่ง Data Analysis Summary (Output Level)	อ. ดร. ภัทร ยิน ยง
13	การวิเคราะห์และการตีความข้อมูล (Analysis & Interpretation) การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย - วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิง คุณภาพ - การใช้สถิติพื้นฐานและการวิเคราะห์เชิง คุณภาพ - การเขียนรายงานผลการประเมิน	2	2	การใช้สถิติพื้นฐานใน การวิเคราะห์ Output/Outcome และการตีความข้อมูล คุณภาพ กิจกรรม: WS: ฝึกการสร้าง Findings และการระบุ Performance Gap ขององค์กรชุมชน โดย อิงจาก Logic Model	การส่งรายงาน Findings & Gap Analysis (Group)	อ.ดร. ภัทร ยิน ยง
14	การนำเสนอข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์และการ ปรับปรุงแผน	2	2	กลุ่มสรุปผลการประเมิน และเสนอ แนวทางการ ปรับปรุงกลยุทธ์ (Strategic Recommendations) และ การขยายผล (Scaling Up) ที่เป็น รูปธรรม กิจกรรม: WS: ฝึกการเขียนรายงานเชิง นโยบาย (Policy Brief)	การส่ง Strategic Recommend ation Draft	อ. ดร. ภัทร ยิน ยง

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้	การประเมิน	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ			
15	Final Presentation: เสนอผลการประเมิน	2	2	กิจกรรม: การนำเสนอ อย่างกระชับ (Policy Briefing) และการตอบ คำถามซักค้านเชิงกล ยุทธ์	คะแนน Final Project Presentation	อ. ดร. ภัทร ยิน ยง
16	Reflection Circle: จริยธรรมการประเมินและการ ใช้ผลลัพธ์	2	2	Reflection Circle: อภิปรายหัวข้อ "ความ โปร่งใส (Transparency)" และ "ความเป็นธรรม (Equity)" ในการประเมิน กิจกรรม: Individual Reflection: สรุบบทบาท ของตนในฐานะผู้ประเมิน ที่รับผิดชอบ	การส่ง Individual Reflection Paper	อ. ดร. ภัทร ยิน ยง
17		สอบปลายภาค				
18						
รวม		30	30			

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- ☐ 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- ☒ 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- ☐ 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- ☐ 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- ☐ 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- ☐ 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- ☒ 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- ☒ 9. ส่งระดับขึ้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- ☐ 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- ☐ 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวข้อ/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
1	- ประเมินจากการตรงต่อเวลาของนิสิตในการเข้าเรียน การส่งงานที่ได้รับมอบหมาย การเข้าร่วมกิจกรรม - ความมีวินัยและความพร้อมเพรียงของนิสิตในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อการบริหารและพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน - ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย - พฤติกรรมการเรียนและการสอบ	สังเกตการมีส่วนร่วมและพฤติกรรมผู้เรียน	1-16	10
2	- ประเมินความสามารถด้านการคิดของนิสิต เช่น การตั้งคำถาม การสืบค้นข้อมูล การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การตัดสินใจ - การนำเสนอผลงาน	ประเมินจากชิ้นงานเดี่ยว	3,14,16	15
3	- มีความรู้ด้านความเข้าใจเชิงทฤษฎี และความสามารถในการประยุกต์ใช้เครื่องมือวิเคราะห์ที่เรียนมา Logic Model และตัวชี้วัด ที่เป็นหัวใจของการประเมินผลแผนยุทธศาสตร์องค์กรชุมชน	สอบกลางภาค	8	15
4	- ความสามารถในการออกแบบขอบเขตการประเมิน (TOR) และคำถามการประเมิน - ความสามารถในการออกแบบเครื่องมือเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ การเก็บและจัดการข้อมูล (Data Management) - ความสามารถในการวิเคราะห์และการตีความข้อมูล (Analysis & Interpretation)	งานกลุ่ม - การจัดทำ รายงานสรุป Strategic Gap Analysis และ Logic Model Draft สำหรับกรณีศึกษา - การวิเคราะห์และออกแบบชุดตัวชี้วัด และแผนการติดตามและประเมินผล - การจัดทำ TOR Draft และ Evaluation Questions	1-15	40

ลำดับ	หัวเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
	- ความสามารถ ในการนำเสนอ ข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์และการปรับปรุง แผน และการ เสนอผลการประเมิน	- การจัดทำ Data Collection Tools ฉบับ ร่าง - การจัดทำ Data Analysis Summary - การจัดทำรายงาน Findings & Gap Analysis และ Strategic Recommendation Draft		
5	- ความรู้ด้าน การออกแบบขอบเขตการ ประเมิน (TOR) และคำถามการประเมิน การออกแบบเครื่องมือเก็บข้อมูลเชิง ปริมาณและคุณภาพ การเก็บและจัดการ ข้อมูล (Data Management) การ วิเคราะห์และการตีความข้อมูล (Analysis & Interpretation) - ความสามารถด้านการการประยุกต์ใช้ เครื่องมือในการวิเคราะห์และการตัดสินใจ เชิงกลยุทธ์ตามหลักการประเมิน	สอบปลายภาคของ ปรนัย/เติมคำ: แนวคิดและ ศัพท์เทคนิค อรรถนัยเชิงวิเคราะห์: การ ออกแบบเครื่องมือและการ วินิจฉัย กรณีศึกษาประยุกต์: การ ประเมินผลกระทบและการ เสนอแนะกลยุทธ์	17-18	20
คะแนนรวม				100

วิธีการตัดเกรด ☒ อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)

☐ อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

ภาษาไทย

- ชุดิมาพันธ์ สะสอง. 2567. การจัดการเชิงกลยุทธ์. เชียงใหม่: หจก.ดาราวรรณการพิมพ์.
- ฐานา ฉินไพศาล. 2560. การจัดการเชิงกลยุทธ์. นนทบุรี: บริษัท ธนรัชการพิมพ์ จำกัด.
- ณัฐกริช เปาอินทร์. 2561. นโยบายสาธารณะ :การวางแผนและการจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รัตนไตร.
- ดำรงค์ วัฒนา และพรมณี ขำเลิศ. 2566. การจัดทำยุทธศาสตร์ Strategic planning. กรุงเทพฯ: ก่อเกิด ผล.
- ดำรงค์ วัฒนา. 2563. การจัดทำยุทธศาสตร์ Strategic Planning. กรุงเทพฯ: ศูนย์บริการวิชาการแห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเวศน์ มหารัตน์สกุล. (2560). กลยุทธ์การวางแผนและการจัดการ (Strategic Planning & Management). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พสุ เดชะรินทร์. 2553. การวางแผนและการกำหนดกลยุทธ์ศาสตร์ = Strategic planning and formulatiog. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภริดา ชัยรัตน์. 2561. การวางแผนกลยุทธ์ในภาครัฐ. กรุงเทพฯ: บริษัท เค.ซี.อินเตอร์เพรส จำกัด.
- สุพณีย์ สฤกษ์วานิช. 2553. การบริหารเชิงกลยุทธ์: แนวคิด และทฤษฎี. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. (2560). การบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: อมรินทร์.
- สุขุม นวลสกุล. (2563). การจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุมิตร สุวรรณ. 2561. กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์การ (Strategy of Human Resource and Organization Development). นครปฐม: ภาค วิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และชุมชน คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์.
- สุมิตร สุวรรณ. 2554. การกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategy Formulation). นครปฐม: ภาค วิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และชุมชน คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์.
- มยุรี อนุมานราชธน. 2556. นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- วีระชัย กุศลสมบูรณ์. (2559). เครื่องมือบริหารจัดการยุคใหม่: แนวคิดและเครื่องมือเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกชัย บุญยาพิษฐาน.2553. **คู่มือการวิเคราะห์ SWOT อย่างมืออาชีพ**. กรุงเทพฯ: บริษัท ส.เอเชีย
เพรส.

ภาษาอังกฤษ

Pam miner & Doug Mcdermand. 2003.**A Community Strategic Plan**. Illinois Association
of Regional Councils.

Wayne Feiden. 2024. **Strategic Planning for Communities and Organizations**. Chicago:
American Planning Association.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

หนังสือแปล

Wheelen, T. L., Hunger, J. D., Hoffman, A. N., & Bamford, C. E. (2560). **การจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management and Business Policy)** (วิรัช สงวนวงศ์วาน, ผู้แปล).
กรุงเทพฯ: Top Publishing.

แหล่งข้อมูลออนไลน์

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สืบค้นจาก <https://www.nesdc.go.th/>

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (ม.ป.ป.). **คู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ / แผนยุทธศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. สืบค้นจาก

<https://www.opdc.go.th/>

KCT Academy Thailand. (ม.ป.ป.). **คู่มือการวางแผนกลยุทธ์องค์กรฉบับสมบูรณ์ 2025**. KCT Academy Thailand. สืบค้นจาก <https://kctathailand.com/complete-guide-corporate-strategic-planning-2025/>

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2560). **การวางแผนกลยุทธ์ (Strategic Planning)**. ThaiMOOC. สืบค้นจาก <https://lms.thaimooc.org/courses/course-v1:CU+CU008+2017/about>